Asanační pracovník/pracovnice s fumiganty (kód: 69-028-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo zemědělství
Skupina oborů: Osobní a provozní služby (kód: 69)
Týká se povolání: Asanační pracovník s fumiganty
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace v bionomii a rozmnožování škodlivých a epidemiologicky a epizootologicky významných členovců	3
Orientace v bionomii a rozmnožování škodlivých a epidemiologicky a epizootologicky významných obratlovců	3
Hubení a potlačování výskytu synantropních členovců bez použití biocidních a pesticidních přípravků klasifikovaných jako toxické a vysoce toxické	3
Hubení a potlačování výskytu synantropních hlodavců a dalších obratlovců bez použití biocidních a pesticidních přípravků klasifikovaných jako toxické či vysoce toxické	3
Zabezpečení stavebních konstrukcí a dřeva před škodlivými biotickými činiteli	3
Zabezpečení budov před ptactvem	3
Ničení plevelných, zplanělých či náletových rostlin na pozemcích nezemědělského charakteru	3
Orientace v zákonech, nařízeních a metodikách, které se vztahují k potlačování škůdců	3
Orientace v biologii škůdců ve vztahu ke smrtícímu účinku fumigantů	3
Příprava a organizace fumigace, hermetizace (utěsnění) a její kontrola	3
Zajištění ochrany zdraví a životního prostředí při fumigaci	3
Provádění fumigace kyanovodíkem	3
Provádění fumigace fosforovodíkem	3
Provádění fumigace sulfurylfluoridem	3
Používání metod řízených atmosfér	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace v bionomii a rozmnožování škodlivých a epidemiologicky a epizootologicky významných členovců

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Identifikovat na základě vzorku základní druhy a systematické skupiny epidemiologicky a epizootologicky významných a škodlivých členovců	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Vysvětlit bionomii, popsat působené škody, rozmnožování, způsoby šíření a vývoj epidemiologicky a epizootologicky významných a škodlivých členovců	Písemné ověření
c) Vysvětlit bionomii, popsat působené škody, rozmnožování, způsoby šíření a vývoj členovců, škodících na poživatinách, textilních materiálech a skladovaných zásobách	Ústní ověření
d) Charakterizovat tři základní fáze zásahu proti škodlivým členovcům (průzkum, provedení prací, vyhodnocení účinnosti) a způsoby provádění zápisů a jejich archivování a využití	Písemné ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Orientace v bionomii a rozmnožování škodlivých a epidemiologicky a epizootologicky významných obratlovců

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Rozlišit významné druhy synantropních hlodavců a popsat jejich charakteristické tělesné znaky	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Charakterizovat způsob života, způsoby šíření, chování a škody působené jednotlivými druhy škodlivých synantropních hlodavců	Písemné ověření
c) Vysvětlit metody monitorování výskytu hlodavců	Písemné ověření
d) Popsat stopy přítomnosti jednotlivých škodlivých druhů synantropních hlodavců	Ústní ověření
e) Charakterizovat tři základní fáze deratizačního zásahu (průzkum, provedení prací, vyhodnocení účinnosti), způsoby provádění zápisů z těchto fází a jejich archivování a využití	Písemné ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Hubení a potlačování výskytu synantropních členovců bez použití biocidních a pesticidních přípravků klasifikovaných jako toxické a vysoce toxické

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Uvést účinné látky a přípravky používané pro hubení škodlivých členovců (rozdělení účinných látek podle mechanizmu účinnosti a podle chemické skladby, rozdělení formulací insekticidních přípravků a aplikačních forem, jejich stručná charakteristika a způsoby aplikace, přístrojová technika používaná k aplikaci insekticidních přípravků)	Písemné ověření
b) Vyjmenovat faktory ovlivňující účinnost při potlačování členovců (rezistence, reziduální účinek, koncentrace)	Písemné ověření
c) Uvést principy vzniku rezistence a metody, jak se jí bránit	Písemné ověření
d) Uvést účinné látky a formulace přípravků použitelné proti jednotlivým druhům a skupinám škodlivých členovců	Písemné ověření
e) Vysvětlit pracovní postupy při aplikaci přípravků proti různým druhům členovců	Ústní ověření
f) Uvést základní pravidla bezpečnosti práce s biocidy nebo pesticidy	Písemné ověření
g) Vysvětlit zásady první pomoci při zasažení osob biocidy nebo pesticidy - oči, pokožka, nadýchání	Písemné ověření
h) Charakterizovat obsah dokumentů, které jsou nedílnou součástí insekticidních přípravků (biocidů); Znalost o tom, kde jsou publikovány seznamy biocidů a pesticidů povolených pro ČR	Písemné ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Hubení a potlačování výskytu synantropních hlodavců a dalších obratlovců bez použití biocidních a pesticidních přípravků klasifikovaných jako toxické či vysoce toxické

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit pojmy a provedení mechanické deratizace, jednorázové deratizace a ohniskové deratizace	Ústní ověření
b) Popsat vlastnosti účinných látek, přípravků a formulací používaných pro hubení škodlivých hlodavců (mechanizmus účinnosti, formulace a způsoby jejich aplikace)	Písemné ověření
c) Vyjmenovat antikoagulanty včetně formulace nástrah a vysvětlit mechanizmus jejich účinku a popsat mechanizmus působení ostatných typů účinných látek	Písemné ověření
d) Navrhnout pracovní postupy (příklady) pro aplikaci přípravků na hubení škodlivých hlodavců	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Vyhotovit protokol o provedení práce	Praktické předvedení
f) Popsat způsoby vyhodnocování účinnosti deratizačního zásahu	Písemné ověření
g) Vysvětlit zásady bezpečnosti práce a první pomoci při otravách biocidy či pesticidy	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zabezpečení stavebních konstrukcí a dřeva před škodlivými biotickými činiteli

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Identifikovat na základě vzorků druhy členovců i jiných organismů škodících na dřevu	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Vysvětlit způsob života základních druhů členovců škodících na dřevu a životní projevy dřevomorky a popsat způsobené škody	Ústní ověření
c) Popsat metody boje s dřevokazným hmyzem, plísněmi a houbami, především dřevomorkou	Písemné ověření
d) Uvést příklady účinných látek povolených přípravků proti dřevokaznému hmyzu, přípravků proti plísním a dřevomorce a popsat postup při aplikaci těchto přípravků	Písemné ověření
e) Vysvětlit možnosti využití tepla a záření k sanaci dřeva	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zabezpečení budov před ptactvem

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat obecné zásady a možnosti omezování výskytu holubů ve městech a vysvětlit význam omezování výskytu z hlediska ochrany zdraví	Písemné ověření
b) Popsat z hlediska ochrany zdraví lidí bezpečný postup při vyklízení půd od trusu a kadaverů holubů včetně provedení dezinsekce a dezinfekce	Písemné ověření
c) Popsat způsoby ochrany částí budov či celých budov před usedáním ptáků a před škodami působenými ptáky a předvést postup zasíťování a instalace hrotů na modelu	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Vysvětlit, kdo a jak může provádět regulační zásahy proti holubům	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Ničení plevelných, zplanělých či náletových rostlin na pozemcích nezemědělského charakteru

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat herbicidní přípravky na ničení plevelných rostlin a jejich účinky na rostliny	Písemné ověření
b) Popsat postup při likvidaci plevelných, zplanělých či náletových rostlin na pozemku nezemědělského charakteru	Písemné ověření
c) Popsat možnosti při likvidaci nepůvodních rostlinných druhů jako je bolševník či křídlatka	Písemné ověření
d) Vysvětlit dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a zásad správné aplikace přípravků na ochranu rostlin	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Orientace v zákonech, nařízeních a metodikách, které se vztahují k potlačování škůdců

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Orientovat se v ustanovení zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, v platném znění	Písemné ověření
b) Orientovat se v ustanovení zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči, v platném znění	Písemné ověření
c) Orientovat se v ustanovení zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči, v platném znění	Písemné ověření
d) Orientovat se v ČSN EN 16636, v platném znění	Písemné ověření
e) Orientovat se v ustanovení zákona č. 324/2016 Sb., o biocidních přípravcích a účinných látkách, v platném znění	Písemné ověření
f) Orientovat se v ustanovení zákona č. 350/2011 Sb., o chemických látkách a chemických směsích, v platném znění	Písemné ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Orientace v biologii škůdců ve vztahu ke smrtícímu účinku fumigantů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat, kteří škůdci a komodity mohou být fumigováni (obecně)	Písemné ověření
b) Popsat způsoby života a škody působené nejznámějšími druhy škůdců v potravinářském průmyslu, proti nimž se využívá fumigace	Písemné ověření
c) Vysvětlit, jak dýchá hmyz a roztoči a jakým způsobem se do jejich těla dostávají fumiganty	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Příprava a organizace fumigace, hermetizace (utěsnění) a její kontrola

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat typy fumigace (strukturální, půdní, surovin a materiálů)	Ústní ověření
b) Vysvětlit podrobně přípravu objektu a ošetřovaných komodit pro fumigaci	Ústní ověření
c) Zpracovat návrh vlastní fumigační práce	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Popsat způsob hlášení použití toxických nebo vysoce toxických chemických látek nebo směsí	Písemné ověření
e) Vysvětlit, co je to úroveň hermetizace	Ústní ověření
f) Popsat metody kontroly těsnosti ošetřovaných prostor	Písemné ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zajištění ochrany zdraví a životního prostředí při fumigaci

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit zásady práce s toxickými látkami	Ústní ověření
b) Předvést a vysvětlit možnosti ochrany dýchacích cest	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Předvést a vysvětlit možnosti měření koncentrace fumigantů v ovzduší	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Popsat způsob likvidace nebezpečných odpadů	Písemné ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Provádění fumigace kyanovodíkem

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést a vysvětlit přípravu objektu, hermetizaci a vnitřní úpravu objektu, předání objektu a zabezpečení	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Provést a vysvětlit postup při vlastním zaplynování	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Provést a vysvětlit způsob větrání objektu	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Předvést a vysvětlit metody stanovení kyanovodíku v ovzduší	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Provádění fumigace fosforovodíkem

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Předvést modelový příklad a vysvětlit metody ošetření komodit v silech	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Předvést a vysvětlit metody ošetření volně loženého substrátu v podlahových skladech a baleného či pytlovaného substrátu ve skladech	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Předvést a vysvětlit použití sáčků či řetězce sáčků, tablet či pelet	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Předvést a vysvětlit metody stanovení fosforovodíku v ovzduší	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Provádění fumigace sulfurylfluoridem

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat přípravu objektu, odstranění předmětů	Písemné ověření
b) Popsat utěsnění a uzavření objektu	Písemné ověření
c) Popsat způsob napouštění plynu, větrání po fumigaci	Písemné ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Používání metod řízených atmosfér

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat výhody a nevýhody řízených atmosfér	Písemné ověření
b) Charakterizovat dusík, oxid uhličitý a kyslík ve vztahu k řízeným atmosférám	Ústní ověření
c) Popsat postup při vytváření řízené atmosféry	Písemné ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam. Zdravotní způsobilost pro vykonávání pracovních činností této profesní kvalifikace je vyžadována a prokazuje se lékařským potvrzením (odkaz na povolání NSP - https://www.nsp.cz/jednotka-prace/asanacni-pracovnik-s-fumi#zdravotni-zpusobilost).

Všechna kritéria, u kterých je uvedeno písemné ověření (celkem 38), jsou ověřována testem.
Pravidla pro aplikaci testů jako způsobu ověřování profesní kvalifikace
Soubor otázek pro testy stanovuje autorizovaná osoba podle požadavků hodnoticího standardu. Musí přitom splňovat následující pravidla:
A. Testy pro jednotlivé uchazeče musí být generovány z dostatečně velkého souboru otázek, aby bylo umožněno řádově několik desítek různě sestavených testů.
B. Při každé zkoušce musí být ověřeny všechny kompetence kvalifikačního standardu. To znamená, že v případě, kdy se některé kompetence nebo kritéria ověřují pomocí testů, musí být splněné následující podmínky:
B1. Pro celkový soubor otázek, z něhož se generují jednotlivé testy:
Pro každé kritérium existuje několik otázek.
B2. Pro jednotlivé vygenerované testy:
Každý uchazeč má ve svém testu pro každé kritérium (u něhož je test způsobem ověření a v návaznosti na pokyn o tom, která kritéria je třeba u zkoušky splnit) alespoň jednu otázku.
Autorizovaná osoba zajistí vygenerování náhodného testu pro každého uchazeče sestaveného ze 38 otázek. Testové otázky budou uzavřené, sestavené ze tří odpovědí, z nichž jedna je správná. Všechny otázky jsou bodově rovnocenné.
B3. Pro úspěšné splnění požadavků testu:
Za úspěšné splnění testu se považuje 70 % správně zodpovězených otázek s tím, že pro každé kritérium musí být správně zodpovězeno alespoň 50 % otázek.

Při ústním ověřování se uchazeč verbálně vyjadřuje k zadané otázce či tématu nebo vysvětluje své postupy či obhajuje svá řešení. Hodnotí se správnost tohoto ústního projevu ve vztahu k příslušným kritériím hodnocení.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před zkušební komisí složenou ze 2 členů, kteří jsou autorizovanou fyzickou osobou s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci nebo autorizovaným zástupcem autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat tento požadavek:

- Vysokoškolské vzdělání a alespoň 5 let odborné praxe v oboru dezinsekce a deratizace.

Další požadavky:
- Autorizovaná osoba musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo zemědělství, www.eagri.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Zkušební místnost

Je požadováno, aby zkoušející měl k dispozici 5 vzorků běžných druhů členovců (nebo alespoň věrné obrazové reprodukce), proti kterým jsou podnikána represivní opatření (včetně druhů škodících na dřevu), a obrazový materiál umožňující uchazeči popsat charakteristické znaky různých obratlovců, formulář protokolu o provedení práce, model k předvedení ochrany proti ptactvu.
Na místě praktického provádění zkoušky musí být k dispozici 5 vzorků přípravku, obsahujícího kyanovodík a fosforovodík, nebo jejich netoxické makety, aby mohlo být ověřeno řádné zacházení s danými přípravky a kontrolní měřicí detekční přístroje.í

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 15 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 4 až 5 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Doba trvání písemné zkoušky jednoho uchazeče formou testu je 60 minut. Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro osobní služby, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Sdružení DDD, z. s., Novotného lávka 5, Praha 1
DDD Servis, spol. s r. o., Libušská 104/303, Praha 4
ASANA, spol. s r. o., Dubičné 21, Rudolfov